

Sygn. I ACz 2536/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Struzik (spr.)

Sędziowie: SA Anna Kowacz-Braun

SA Teresa Rak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 15 stycznia 2015 r. w Krakowie

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko K. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pełnomocnika powoda z urzędu – r.pr. J. S. na postanowienie z dnia 12 września 2014 r., sygn. I C 1794/13

postanawia:

I. odrzucić zażalenie skierowane przeciwko punktowi I zaskarżonego postanowienia,

II. w pozostałym zakresie zażalenie oddalić.

Sygn. I ACz 2536/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz radcy prawnego J. S. kwotę 4.428 zł, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu (punkt I), zaś w pozostałym zakresie wniosków o przyznanie kosztów pomocy prawnej oddalił (punkt II). Uzasadniając zaskarżone postanowienie Sąd I instancji wskazał, że postanowieniem z dnia 20 marca 2014 r. ustanowił dla powoda pełnomocnika z urzędu. Okręgowa Izba Radców Prawnych w K. dnia 2 kwietnia 2014 roku wyznaczyła jako pełnomocnika dla powoda radcę prawnego J. S.. Pismem z dnia 28 kwietnia 2014 r. powód wniósł o zmianę dotychczas wyznaczonego radcy prawnego. Sąd zwrócił się do Okręgowej Izby Radców Prawnych z wnioskiem o rozważenie możliwości uwzględnienia wniosku powoda o zmianę osoby pełnomocnika z urzędu. Okręgowa Izba Radców Prawnych w K. pismem z dnia 17 czerwca 2014 roku wyznaczyła nowego pełnomocnika – W. S.. W ocenie Sądu Okręgowego niezbędny nakład pracy żalącego, a także jego wkład w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy był znikomy. Przedmiotowa sprawa znajduje się na etapie uzupełniania braków pozwu, a pełnomocnik nie podjął żadnych czynności procesowych ani przygotowawczych, zapoznając się jedynie z aktami sprawy, na co, zgodnie z pismem z dnia 30 czerwca 2014, poświęcił jeden dzień, wobec czego Sąd Okręgowy za uzasadnione uznał przyznanie pełnomocnikowi wynagrodzenia w wysokości połowy stawki minimalnej określonej w § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j.: Dz.U. z 2013 r., poz. 461; dalej: rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Od tego postanowienia zażalenie wywiódł pełnomocnik powoda z urzędu – r.pr. J. S., zaskarżając je w całości i wnosząc o zmianę zaskarżonego orzeczenia, poprzez przyznanie mu wynagrodzenia w kwocie 8.856 złotych. Żalący wskazał, że przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych wskazują, iż wynagrodzenie w kwocie poniżej stawki minimalnej może być przyznane tylko w sytuacji kiedy sam pełnomocnik ustali niższą stawkę opłaty albo rezygnuje z niej w całości (§ 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest częściowo niedopuszczalne, w pozostałym zaś zakresie bezzasadne i jako takie na uwzględnienie nie zasługuje.

Żalący nie ma interesu prawnego w kwestionowaniu postanowienia Sądu Okręgowego w zakresie w jakim ten przyznał mu wynagrodzenie za udzielenie nieopłaconej pomocy prawnej, tj. w punkcie I. Pokrzywdzenie orzeczeniem (gravamen) jest podstawową przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka (por. uchwałę składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., sygn. III CZP 88/13). W tym zakresie zażalenie podlega zatem odrzuceniu przez Sąd Apelacyjny, skoro nie uczynił tego Sąd Okręgowy, stosownie do art. 370 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c. w zw. z 397 § 2 k.p.c.

Słusznie żalący zwraca uwagę na fakt, iż w obowiązującym stanie prawnym brak jest możliwości przyznania wynagrodzenia pełnomocnikowi z urzędu w wysokości niższej niż stawka minimalna ujęta w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych, chyba, że wnosi o to sam pełnomocnik (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012 r., sygn. III CZP 2/12, LEX 1115630), niemniej jednak okoliczność ta pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Na podstawie § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują: (1) opłatę w wysokości nie wyższej niż 150% stawek minimalnych, o których mowa w rozdziałach 3-5 oraz (2) niezbędne, udokumentowane wydatki radcy prawnego. Jednocześnie, stosownie do treści § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia, zasądzać opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Przytoczona wyżej regulacja wskazuje zatem wyraźnie, że pełnomocnik ustanowiony z urzędu otrzymuje wynagrodzenie za faktycznie udzieloną pomoc prawną, nie zaś za samo ustanowienie i wyznaczenie (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 grudnia 2004 r., sygn. OZ 720/04 oraz postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 maja 2008 r., sygn. I OZ 341/08). W szczególności nie stanowi udzielenia pomocy prawnej jedynie zapoznanie się przez pełnomocnika z aktami sprawy, bowiem w istocie nie polepsza ono sytuacji jego mocodawcy i jako takie może być uznane jedynie za przygotowanie się do świadczenia pomocy – podobnie jak choćby analiza stanu prawnego, orzecznictwa czy literatury (tak też np. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w postanowieniu z dnia 19 listopada 2014 r., sygn. I SA/Wr 660/14).

W niniejszej sprawie aktywność żalącego ograniczyła się tylko lektury akt sprawy, sporządzenia notatek, wysłania listu zawiadamiającego powoda o ustanowieniu dla niego pełnomocnika oraz rozmów telefonicznych z powodem. W istocie zatem nie doszło do udzielenia powodowi jakiegokolwiek pomocy, rozumianej jako ułatwienie powodowi wygrania procesu. W tym stanie rzeczy brak było podstaw do przyznania radcy prawnemu wynagrodzenia, niemniej jednak, z uwagi na treść art. 384 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., zmiana zaskarżonego rozstrzygnięcia na niekorzyść żalącego jest niemożliwa. Wobec powyższego, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., postanowił, jak w sentencji.